

Moderata kvinnor från Umeå till Trelleborg

De moderata kvinnor som kom att företräda partiet i stad och kommun var starka personligheter. Antingen var de välkända, ”högt uppburna” som det ibland formuleras, på grund av sitt yrke och sin ställning i samhället, eller också var de välkända genom att ha bildat och lett föreningar; ofta var det båda delarna som gällde. Flera av dem utvecklade en imponerande föreningsaktivitet. De verkade såväl inom Moderata Kvinnoförbundet som i partiets kvinnoklubbar, kanske har tidvis konkurrensen mellan de båda organisationerna stimulerat engagemanget. Dessutom deltog de aktivt i ett stort antal andra kvinnoföreningar, nykterhetsföreningar och välgörenhetsföreningar.

Det är påfallande vilket stort politiskt intresse som utvecklades inom föreningslivet inför valen. Även i mindre städer kunde hundratals medlemmar medverka vid nominerings sammankomsterna. Och eftersom partiet ansåg att provval borde försiggå bland medlemmarna, kunde det vara en anledning till att partiet öppnades för kvinnor, trots att AVF:s stadga inte tillät det förrän 1913. Någon gång framkommer det att det rådde stark konkurrens också bland kvinnorna om de få valbara platser som de kunde räkna med vid de första valen, såsom i Umeå 1922.

Städerna, var med några undantag, stadda i stark förändring. Stor inflyttning ledde till trångboddhet och behov av nya skolor. Med industrier och ökat förvärvsarbete bland kvinnor krävdes det barnkrubbor och eftermiddagshem. Kvinnorna kände väl till de lokala förhållandena och engagerade sig ofta i sådana frågor. I folkskolestyrelsen kunde de granska ritningar till nya byggnader, men det dröjde länge innan någon kvinna kom in i byggnadsnämnden eller andra så kallade tekniska nämnder.